

HØJESTERET

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Torben Jensen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Den 19. februar 2010
J.nr. HR-2010-01-3
Init KIE/ehp

Jmt. Mdt.
23 FEB. 2010

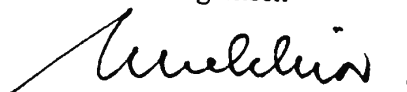
Deres j.nr.: 2010-730-1093

I et brev af 5. februar 2010 har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse over betænkning nr. 1513/2010 om optagelse og protokollering af forklaringer i straffesager.

På grund af den korte høringsfrist har jeg ikke haft mulighed for at drøfte betænkningen og det deri indeholdte lovudkast på et møde med rettens dommere.

Betænkningen og lovudkastet giver mig ikke anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Torben Melchior

DEN SÆRLIGE KLAGERET

Jmt. Mdt.

23 FEB. 2010

Den 22. februar 2010

Jnr. KL-2010-00-4

Init kbl

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Deres j.nr.: 2010-730-1093

I et brev af 5. februar 2010 har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse over betænkning nr. 1513/2010 om optagelse og protokollering af forklaringer i straffesager.

Klageretten bemærker, at optagelse af forklaringer i retsbogen i enkelte sager kan have betydning ved Klagerettens vurdering af genoptagelsesansøgninger af upåankede byretsdomme. Begæring om genoptagelse skal efter retsplejelovens § 979, stk. 1, fremsættes inden 5 år efter dommens afsigelse; har domfældte i medfør af dommen været underkastet frihedsberøvelse, kan begæring om genoptagelse dog altid fremsættes indtil 2 år efter hans løsladelse. Klageretten henleder på denne baggrund opmærksomheden på, at lydfiler bør opbevares i en passende periode.

Klageretten bemærker endvidere, at der i retsplejelovens § 917, stk. 1, om landsrettens behandling af anker, der omfatter skyldsspørgsmålet, fremgår, at anken forberedes, behandles og afgøres efter reglerne i kapitel 79-79. Efter lovforslaget ændres retsplejelovens § 870, der findes i retsplejelovens kapitel 78, således, at bestemmelsen herefter alene vil indeholde en henvisning til reglerne i (det nye) kapitel 64 om gengivelse af forklaringer. Så vidt det ses, finder de nye regler i §§ 711-715 imidlertid ikke anvendelse i landsretssager.

Betænkningen og lovforslaget giver herudover ikke anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Lene Pagter Kristensen

formand for Klageretten

Østre Landsret
Præsidenten

Int. modt.
12 FEB 2010

Den 11 FEB. 2010
J.nr. 40A-ØL-8-10
Init. mbm

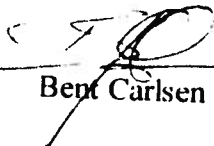
Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

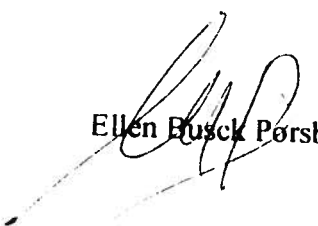
Justitsministeriet har ved mail af 21. januar 2010 (sagsnr. 2010-730-1093) anmodet om en udtalelse over betænkning 1513/2010 om optagelse og protokollering af forklaringer i straffesager.

I den anledning skal jeg meddele, at forslaget ikke giver landsretten anledning til bemærkninger.

Dette svar sendes efter anmodning tillige til Domstolsstyrelsen.

Med venlig hilsen

Bent Carlsen

Ellen Busck Porsbo

Vestre Landsret
Præsidenten

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

J.nr. 40A-VL-8-10
Den 09/02-2010

Justitsministeriet har i brev modtaget den 21. januar 2010 (Sagsnummer 2010-730-1093) anmodet om en udtalelse over Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1513/2010 om optagelse og protokollering af forklaringer i straffesager.

Sagen er drøftet med landsrettens dommere på et plenarmøde den 5. februar 2010, og jeg kan herefter meddele, at betænkningen ikke giver landsretten anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Dette svar sendes alene elektronisk og efter anmodning til frm@jm.dk.

Med venlig hilsen

Bjarne Christensen

Justitsministeriet
Løst ark

2010 02 09 10 05

Præsident Henrik Rothe
Sø- og Handelsretten
Bredgade 70, 1260 København K.
Tlf.: 33 47 92 22 Fax.: 33 47 92 82

Jmt. Mdt.

- 3 FEB -

Justitsministeriet
Slotholmsgade 10
1216 København K

Den 3/2 2010
J.nr. H 8/10

Sø- og Handelsretten har ingen bemærkninger til Strafferetsplejeudvalget betænkning nr. 1513/2010 om optagelse og protokollering af forklaringer i straffesager, sagsnr. 2010-730-1093.

Med venlig hilsen

Henrik Rothe

2010-02-03 10:41:13 2010-02-03 10:41:13 2010-02-03 10:41:13 2010-02-03 10:41:13 2010-02-03 10:41:13

Københavns Byret

Int. Medt.
15 FEB. 2010

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Præsidenten
Domhuset, Nytorv 25
1450 København K.
Tlf. 33 44 80 00
Fax 33 44 84 88
CVR 21 65 95 09
administration.kbh@domstol.dk
j.nr. 9099.2010.12

Dato 12. februar 2010

Ved e-mail af 21. januar 2010 har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse over Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1513/2010 om optagelse og protokollering af forklaringer i straffesager.

Jeg kan oplyse, at byretterne meget gerne ser, at retterne teknologisk følger med tiden, og at det omhandlede udstyr derfor installeres i retslokalerne. Det skal samtidig oplyses, at byretterne lægger betydelig vægt på, at der som anført i betænkningen etableres en fleksibel ordning. Det vil således også i fremtiden være af meget stor betydning for en værdig og hensigtsmæssig afvikling af en lang række straffesager, at der medvirker en retssekretær under sagens behandling i retten. En række retter herunder Københavns Byret anvender i dag en sådan fleksibel model, og det skal i den forbindelse anføres, at de tidsbesparelser, der er skønnet i forsøgsrapporten, er ganske urealistiske, og man kan således tilslutte sig det, der er anført af Domstolsstyrelsen i høringssvaret gengivet som bilag 2 til betænkningen.

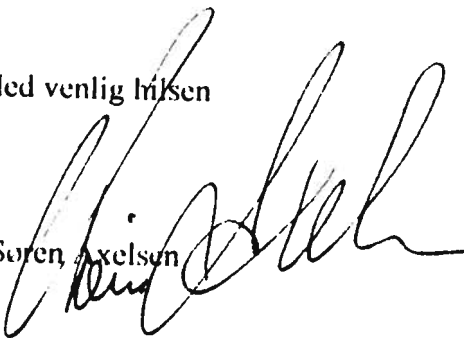
Opmærksomheden henledes på, at der, samtidig med at optageudstyret installeres i retslokalerne, skal etableres mulighed for, at en tiltalt, der efter rettens beslutning skal forlade retslokalet, mens et vidne eller en medtiltalt afhøres, har mulighed for samtidig i et andet lokale via medhørsudstyr at høre forklaringerne.

Det tilføjes, at en række byretter har oplyst, at de ønsker at afgive et selvstændigt høringssvar, hvor de nærmere kan belyse de betænkeligheder, der kan være forbundet med indførelsen af ordningen.

Der henvises til J. nr. 2010-730-1093.

Med venlig hilsen

Søren Axelsen

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Søren Axelsen', written over the printed name.

Justitsministeriet
Strafferetskontoret

Høring over Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1513/2010 om optagelse og protokolle- ring af forklaringer i straffesager

Ved email af 21. januar 2010 (sagsnr. 2010-730-1093) har Justitsministeriet anmodet bl.a. domstolene om bemærkninger senest 12. februar 2010 til Strafferetsplejeudvalgets betænkning om optagelse og protokollering af forklaringer i straffesager. Det overordnede forslag i betænkningen er indførelse af hjemmel i retsplejeloven til, at der som udgangspunkt skal ske lydoptagelse af forklaringer, der er afgivet i byretten under hovedforhandlinger eller i tilståelsessager eller sager om tiltalefrald. Forklaringer afgivet i andre retsmøder, vil efter forslaget kunne lydoptages, hvis retten bestemmer det, jf. betænkningen side 12.

Ved retterne i Odense, Aalborg samt Herning har vi gennem en årrække oplært og anvendt retssekretærer til selvstændigt at protokollere i straffesager, og vi vil med afsæt i erfaringerne herfra fremkomme med følgende bemærkninger til betænkningen:

Som en del af Strafferetsplejerådets begrundelse for forslaget om lydoptagelse i straffesager anføres følgende på side 63 i betænkningen:

”Navnlig anvendelsen af lydoptagelse indebærer betydelige muligheder for arbejdsbesparelse. Dette beror på, at man ved at lydoptage forklaringer i stedet for at protokollere dem og derefter kun udarbejde udskrift af forklaringerne, hvor der efterfølgende viser sig behov herfor i den enkelte sag, vil spare arbejdet med protokollering i det flertal af sager, hvor der ikke efterfølgende ankes eller i øvrigt anmodes om en udskrift. Dette vil – navnlig som følge af ankefrekvensen – gælde uanset, at arbejdet med efterfølgende udskrift i den enkelte sag kan være mere omfattende, end en oprindelig protokollering havde været.

En vurdering af det samlede besparelspotentiale er kompliceret og vanskelig. Der kan herom henvises dels til evalueringsrapporten i bilag 1 dels til Domstolsstyrelsens notat i bilag 2. Som det fremgår heraf, beror det samlede resultat navnlig på, i hvilken udstrækning fremgangsmåden med at undlade protokollering vil blive anvendt i praksis. Under forsøgsordningen er den således, som den fremgår af bilag 1, ikke anvendt i en række tilfælde, herunder bl.a. flerdagessager, hvor der oftest er behov for løbende udarbejdelse af protokollater.

Udvalget har ikke fundet det muligt på det foreliggende grundlag at foretage en nærmere vurdering af det mere præcise besparelspotentiale. Udvalget har imidlertid heller ikke fundet det nødvendigt for udvalgets overvejelser. Dette skyldes dels, at konklusionen om, at systematisk anvendelse af lydoptagelsesmodellen i de hertil egnede sager vil føre til en væsentlig arbejdsbesparelse, må anses for sikker, dels at en sådan anvendelse af lydoptagelse rummer en række andre fordele, herunder ikke mindst en mere sikker registrering af det sagte og væsentlige fordele for retsledelsen, jf. herom nærmere i det følgende. En hensigtsmæssig udskillelse af de sager, hvor protokollering fra starten med fordel kan undlades, vil kunne opnås gennem et fleksibelt regelsæt om anvendelsen af lydoptagelse.”

Udvalgets tese om væsentlige arbejdsbesparelser forbundet med lydoptagelse af forklaringerne i straffesager knytter der sig en række nuancer til.

Ressourceforbruget

Det forhold, at der ikke anvendes sekretær/protokolfører under hovedforhandlingen af en straffesag, giver en umiddelbar besparelse af denne arbejdskraftressource. Skal lydoptagelsen efterfølgende udskrives ordret af sekretærer er tidsforbruget derved ganske betydeligt og langt større end tidsforbruget ved sekretærens selvstændige protokollering i retssalen. Udover ankesagerne vil der formentlig også fra enten anklagemyndigheden eller forsvarerne blive fremsat begæring om udskrivning af forklaringerne i de sager, hvor der udbedes betænkningstid m.h.t. anke, eller sagen har sammenhæng med andre sager, herunder sager med medgerningsmænd.

Dommerne skal efter forslaget i sager, hvor der sker lydoptagelse, og forklaringerne derfor ikke fremgår af rets- eller dombogen, udbygge dommens præmisser med de dele af forklaringerne, som har haft betydning for sagens afgørelse. Dette er et merarbejde for dommeren i forhold til situationen, hvor dommeren kan henvise til de protokollerede forklaringer. Skal de lydoptagne forklaringer efterfølgende udskrives, skal dommeren efter forslaget gennemgå udskriften heraf og koncentrere protokollatet til det for sagen væsentlige, jf. betænkningen side 72 og 77. En sådan koncentration vil typisk skulle ske flere uger efter den pågældende sag er afgjort, og dommeren skal dermed "genåbne" den ellers afsluttede sag, på et tidspunkt hvor dommeren for længst er optaget af nye og andre sager. Også dette er en besværliggørelse af dommerens arbejde i forhold til en ordning med protokollering. I domsmandssager sker votering med domsmændene typisk i umiddelbar tilknytning til hovedforhandlingen, og lydoptagelse vil næppe - i modsætning til situationen med den løbende protokollering - fritage den juridiske dommer fra at gøre notater om forklaringernes indhold til brug for voteringen.

Lydoptagelse af forklaringerne kan således nok føre til en umiddelbar samlet ressourcebesparelse i retssekretariatene, men det vil ved embeder, hvor der anvendes selvstændige protokolførere, medføre et øget ressourceforbrug hos dommerne. Ved overvejelsen af, om en rationaliseringsgevinst på de relativt billige sekretærstimer skal indhøstes, bør der ske en afvejning over for de nedestående hensyn.

Protokollering som en kvalitet ved retsarbejdet

Det er efter vores opfattelse en grundlæggende kvalitet ved domsskrivning og førelse af retsbøger, at det væsentlige indhold af de afgivne forklaringer er skriftligt nedfældet. I modsætning til situationen ved lydoptagelser, som det er tidskrævende at aflytte og bearbejde, har tiltalte og forsvarere i alle sager et grundlag for ankeovervejelser. Landsretterne har et umiddelbart brugbart produkt i ankebehandlingen. Det forekommer endvidere velbegrundet, at det i en koncentreret form kan ses, hvorledes vidnerne og den tiltalte har belyst sagen med deres forklaringer. Det var formentlig det hensyn, der førte til, at lovgiver i 2004 indsatte bestemmelsen i retsplejelovens § 218 a om, at der også i straffedomme skulle være "i fornødent omfang en gengivelse af de afgivne forklaringer". Det må også vække til eftertanke, at en relativ høj andel af de forsvarere, der har deltaget i forsøgsordningen, vurderer, at ulemperne ved lydoptagelse overstiger fordelene, nemlig 32 %, jf. betænkningen side 172, tabel 3.20. Det kan endvidere forekomme lidt "fattigt", at når et samfund anvender dets mest indgribende magtmidler - idømmelse af straf - at besparelshensyn skal medføre, at straffedommene ikke længere skal indeholde det væsentlige indhold af de under sagen afgivne forklaringer.

Sagsbehandlingstider

Ved de retter, hvor sekretærer aktivt deltager i retsmøderne i straffesager, forekommer der umiddelbart kortere sagsbehandlingstider og langt mindre sagsbunker end gennemsnitligt ved byretterne. Baggrunden herfor er bl.a., at sekretærernes deltagelse i sagsbehandlingen medfører en ansvars-

følelse for sagernes hurtige og korrekte behandling til glæde for rettens brugere, herunder har anklagemyndigheden i Nordjylland anført, at antallet af berigtigelser af domme er langt mindre, når der har deltaget protokolfører under hovedforhandlingen.

Værdighed og autoritet

Den for nyligt afholdte brugerundersøgelse berørte bl.a. dommernes autoritet under hovedforhandlingerne. Der synes i svarene fra brugerne at kunne udledes en sammenhæng mellem vurderingen af dommerens autoritet og medvirken af protokolfører under sagen. Sidder dommeren alene eller kun sammen med domsmænd i retssalen, og har dommeren da ansvaret for den fulde praktiske afvikling af hovedforhandlingen, herunder med lys, lyd, udluftning etc., undermineres let autoritet og værdighed. Skismaet bliver formentlig ikke mindre, når byretsdommere inden længe skal bære kappe under hovedforhandlingerne.

Rekruttering

Afskaffes som udgangspunkt protokollering i straffesager, afskaffes også reelt retssekretærfunktionen, da der i så fald kun vil være ganske få sekretærer, der rent faktisk oplever arbejdet med straffesagerne i retssalen. Dette vil formentlig medføre både en betydelig afgang af kvalificerede kontoransatte ved domstolene og vanskelige rekrutteringsvilkår i fremtiden. Der har formentlig i de seneste år i visse del af landet været vanskeligt at tiltrække nye kontorfunktionærer med kvalifikationer til oplæring til selvstændigt at kunne protokollere forklaringer i straffesager. Der er dog erfaringen fra retterne i Odense, Aalborg og Herning, at det absolut er umagen værd at uddanne og opkvalificere kontorfunktionærer til protokolførere.

Ny teknologi

Domstolene skal naturligvis tage imod og anvende ny teknologi i videst muligt omfang, og vi kan også støtte Strafferetsplejeudvalgets forslag til en fleksibel anvendelse af lyd- og billedoptagelser. Teknologien er og skal være et redskab til bevarelse og udbygning af kvaliteten af arbejdet ved Danmarks domstole.

Det er på baggrund af det foran anførte vores opfattelse, at gennemførelsen af det foreliggende forslag vil føre til et kvalitetstab i straffesagsbehandlingen.

Såfremt det ønskes, står vi gerne til rådighed for dokumentation af sagsbehandlingstider og indholdet af brugerundersøgelser m.v.

Med venlig hilsen

Henrik Agersnap
retspræsident

Christian Lundblad
retspræsident

Henrik Schinkel Stamp
retspræsident

Int. Mdt.
15 FEB. 2010

J. nr. 2010-19-0002
Sagsbeh.: Lisbeth Feldvoss
Den 12 FEB. 2010

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

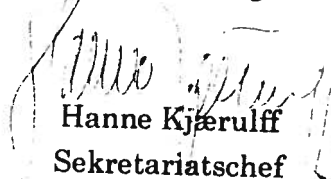
I brev af 21. januar 2010 har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse over Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1513/2010 om optagelse og protokollering af forklaringer i straffesager.

Procesbevillingsnævnet skal i den anledning henlede opmærksomheden på, at der i forbindelse med et eventuelt kommende lovforslag tages højde for, at der ved Procesbevillingsnævnets behandling af ansøgninger om appeltilladelse foreligger tilgængelige forklaringer. Det bemærkes hertil, at Procesbevillingsnævnets behandling af appeltilladelser sker på skriftligt grundlag.

Der henvises til Justitsministeriets j.nr. 2010-730-1093.

Kopi af udtalelsen sendes til Domstolsstyrelsen.

På nævnets vegne

Hanne Kjærulff
Sekretariatschef

Domstolsstyrelsen

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Direktøren
Store Kongensgade 1-3
1264 København K
Tlf. +45 70 10 33 22
Fax +45 7010 4455
post@domstolsstyrelsen.dk
CVR nr. 21-65-95-09
EAN-nr. 5798000161184

J. nr. 2009-4101-0079-25
Sagsbeh. Niels Juhl
Dir. tlf. +45 33929583
Mail NIJ@domstolsstyrelsen.dk

18. februar 2010

Betænkning nr. 1513/2010 om optagelse og protokollering af forklaringer i straffesager

Justitsministeriet har anmodet Domstolsstyrelsen om eventuelle bemærkninger til Strafferetsplejeudvalgets betænkning om optagelse og protokollering af forklaringer i straffesager.

Domstolsstyrelsen kan, som det fremgår af bilag 2 til betænkningen, tilslutte sig udvalgets forslag, idet anvendelsen af ordningen må forventes at give retterne mulighed for en mere fleksibel ressourceudnyttelse i sagsbehandlingen og bl.a. som følge heraf medføre visse ressourcemæssige besparelser.

Udstyret til brug for optagelse af forklaringer er i forbindelse med forsøgsordningen installeret ved flere byretter og vil derfor kunne anvendes efter hensigten i forslaget de pågældende steder.

For de øvrige retter forventer Domstolsstyrelsen, at der vil kunne blive foretaget indkøb og installation af udstyret i takt med, at Domstolsstyrelsen får mulighed for at foretage de pågældende investeringer. Styrelsen vil være opmærksom på, om der i den forbindelse vil kunne være fordele ved at lade udstyr til brug for videokommunikation og lydoptagelse installere samtidig.

Med venlig hilsen

Adam Wolf

RIGSADVOKATEN

Justitsministeriet
Lovafdelingen, Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

DATO 12. februar 2010

JOURNAL NR.

RA-2010-511-0048

ERDES ANFORT VED SVARSRIVELSE

SAGSBEHANDLER: ERN

RIGSADVOKATEN

FREDEKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00

FAX 33 43 67 10

Ved brev af 21. januar 2010 (sagsnr. 2010-730-1093) har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse over betænkning nr. 1513/2010 om optagelse og protokollering af forklaringer i straffesager, som er afgivet af Strafferetsplejeudvalget.

Jeg har til brug for udtalelsen anmodet samtlige politidirektører og statsadvokater om at fremskomme med eventuelle bemærkninger til betænkningen.

I den anledning skal jeg meddele, at anklagemyndigheden kan tilslutte sig den foreslåede ordning om lyd- og billedoptagelse af forklaringer i straffesager.

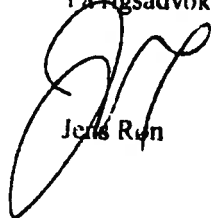
For så vidt angår de foreslåede ændringer af bestemmelserne i retsplejelovens kapitel 64 (§§ 710-715) peger Statsadvokaten for Fyn, Syd- og Sønderjylland på, at det i de tilfælde, hvor der ikke under sagens behandling i byretten er foretaget protokollering af forklaringerne, kunne overvejes at fastsætte en frist i god tid inden ankefristens udløb for rettens udlevering af retsbog, således at anklagemyndigheden har mulighed for at anvende retsbogen i eventuelle overvejelser af anke af sagen på anklagemyndighedens initiativ.

Statsadvokaten for København og Bornholm har anført, at hun forudsætter, at det i de større sager - herunder nævningsager - vil være muligt for anklagemyndigheden løbende at få udleveret billed- eller lydoptagelse til brug for forberedelsen af retsmøder og procedure i disse sager.

Flere af statsadvokaterne har endvidere peget på, at gennemførelsen af ordningen forudsætter, at der ved domstolene er de fornødne ressourcer til teknisk udstyr og indretning af retssalene.

Betænkningen giver mig i øvrigt ikke anledning til bemærkninger.

På rigsadvokatens vegne

Jens Røn

RIGSADVOKATEN

SIDE 2

Jmt. modt.
4 FEB. 2010

Akt.nr. 1/

Justitsministeriet
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jnr. 2010-005-129 / GAI 171
Sagsbehandler GAI

- 3 FEB. 2010

POLITIMRADET

Politistab

Efterforskning
Politivet 14
1780 København V

Telefon: 3314 8888
Telefax: 4515 0006

E-mail: politiafd@politi.dk
Web: www.politi.dk

Ved e-mail af 21. januar 2010 har Justitsministeriet anmodet Rigspolitiet om en udtalelse over Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1513/201 om optagelse og protokollering af forklaringer i straffesager.

Rigspolitiet kan oplyse, at betænkningen ikke giver anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Michael Højer Larsen
politimester

STATENS ARKIVER

RIGSARKIVAREN

Justitsministeriet

frm@jm.dk

Dato:
11. februar 2010

Journalnummer:
2009-010583

Lokaltelefon:
339 2230 3

Vores reference:
PO -

Deres reference:

Høring over Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1513/2010 om optagelse og protokollering af forklaringer i straffesager

Justitsministeriet har anmodet om Statens Arkivers bemærkninger i anledning af Strafferetsplejeudvalgets betænkning om optagelse og protokollering af forklaringer i straffesager.

Statens Arkiver skal i den anledning udtale følgende:

Det fremgår af § 714 i det lovudkast, der indgår i betænkningen, at justitsministeren fastsætter regler om sletning af billed- og lydoptagelser foretaget i medfør af § 712 i udkastet. Af bemærkningerne til bestemmelsen i § 712 fremgår, at de regler, justitsministeren fastsætter om, hvorlænge optagelser af forklaringer skal opbevares, vil gælde forud for gældende regler i anden lovgivning om opbevaring og arkivering af retternes dokumenter mv.

De bestemmelser, justitsministeren måtte fastsætte i medfør af bestemmelsen i § 714, ville således gælde forud for bestemmelser, fastsat i medfør af arkivloven, om bevaring i Statens Arkiver af optagelser af forklaringer i straffesager. Statens Arkiver har ikke i betænkningen, herunder i bemærkningerne til lovudkastets § 714, fundet anført nogen begrundelse for, at optagelser, foretaget i medfør af lovudkastets § 712, ved en administrativt fastsat bestemmelse særligt skal undtages fra de regler i arkivloven, der gælder for al virksomhed, som udøves af den offentlige forvaltning og domstolene.

STATENS ARKIVER

RIGSARKIVAREN

Statens Arkiver finder, at de nævnte optagelser må betragtes som offentlige arkivalier af mulig betydning for historisk og anden forskning, jf. omtalen af journalister og forskeres adgang til at gøre sig bekendt med optagelserne (betænkningen, s. 93).

Statens Arkiver skal på den baggrund indstille, at justitsministerens hjemmel til at fastsætte bestemmelser om sletning, herunder tidspunktet for sletning, af optagelser, der foretages i medfør af § 712, begrænses til de tilfælde, hvor sådanne optagelser efter bestemmelser, der måtte fastsættes efter bestemmelserne i arkivloven om bevaring og kassation af offentlige arkivalier, kan kasseres, ligesom Statens Arkiver går ud fra, at arkivlovens almindelige regler om offentlige arkivalier i øvrigt vil være gældende for optagelser som de nævnte.

Der henvises i den forbindelse til, at det i bemærkninger til arkivlovens (lov nr. 1050 af 17. december 2002) § 54, anføres, at "Arbejdsgruppen til revision af arkivloven har anset det som det mest hensigtsmæssige, at kompetencen til fastsættelse af regler om bevaring og kassation af offentlige arkivalier er samlet hos kulturministeren.

Kulturministeriet er enig i denne betragtning. Kun derved vil det kunne sikres, at der ved fastsættelse af bestemmelser om bevaring og kassation tages de fornødne hensyn til såvel de pågældende arkivaliers historiske værdi som til deres retlige og administrative betydning for borgere og myndigheder."

Med venlig hilsen

Asbjørn Hellum

Kopi til Kulturministeriet.

DEN DANSKE DOMMERFORENING

Dato: 19. februar 2010

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Justitsministeriet har ved brev af 21. januar 2010 anmodet om en udtalelse om betænkning nr. 1513/2010 om optagelse og protokollering af forklaringer i straffesager.

I den anledning kan jeg meddele, at Dommerforeningen ser positivt på indførelse af muligheden for lydoptagelse af forklaringer i straffesager.

Dommerforeningen er bekendt med, at der i byretterne er forskelle i anvendelsen af sekretærbistand i retten. Det forudsættes derfor, at det bliver muligt at benytte ordningen så fleksibelt, som det lægges op til i betænkningen, således at dommerne i den enkelte sag kan vælge den protokolleringsform, som findes mest hensigtsmæssig.

Det forudsættes endvidere at ordningen ikke anvendes som begrundelse for personalemæssige besparelser, idet der fortsat – også i tilfælde, hvor der anvendes lydoptagelse – er behov for retssekretærbistand under retsmøderne dels med henblik på varetagelse af en lang række praktiske funktioner, men navnlig af hensyn til rettens værdighed som også påpeget i høringsvarene fra byretspræsidenterne.

Der henvises til sagsnr. 2010-730-1093.

Med venlig hilsen

Jørgen Lougart

Akt.nr. 21

Randi Graabek

Fra: Frank Mathiesen
Sendt: 23. februar 2010 10:39
Til: Randi Graabek
Emne: VS: Anmodning om bidrag til Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1513/2010 NB ! NB! att. Lars Hjortnæs
Prioritet: Høj

Fra: Jean Elisabeth Hørdum
Sendt: 23. februar 2010 09:02
Til: Frank Mathiesen
Emne: VS: Anmodning om bidrag til Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1513/2010 NB ! NB! att. Lars Hjortnæs
Prioritet: Høj

Det må vist være til dig...

Fra: Janne P. Rasmussen [mailto:JAPR@domstol.dk]
Sendt: 22. februar 2010 21:53
Til: Jean Elisabeth Hørdum
Emne: SV: Anmodning om bidrag til Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1513/2010 NB ! NB! att. Lars Hjortnæs
Prioritet: Høj

ATT. Lars Hjortnæs.

Tak for din henvendelse.

Jeg kan oplyse, at Dommerfuldmægtigforeningen ikke synes, at have modtaget høringen, men at vi har skaffet den fra anden side.

Fremtidige høringer bedes endt til mig på japr@domstol.dk eller til KarenMoestrupJensen@shret.dk.

Vedrørende selve høringen kan vi oplyse, at vi har været repræsenteret af retsassessor Annette Goldschmidt i udvalget.

Dommerfuldmægtigforeningen er meget positiv overfor forslaget om indførelse af muligheden for lydoptagelse, og ser det som et klart fremskridt. Det giver i mange tilfælde en mere smidig afvikling af retsmødet end diktering/oplæsning af forklaringer. Det kan også betyde, at det enkelte retsmøde kan afvikles hurtigere.

Vi lægger samtidigt stor vægt på, at muligheden gøres reel ved indstilling af det relevante udstyr i princippet i alle retssale. Det viser sig i praksis, at det er hensigtsmæssigt, at der ikke også skal tages hensyn til, om der er udstyr i retssalen, når man berammer sagen.

Vi lægger samtidigt vægt på, at det er en fleksibel løsning, således at den enkelte dommer kan skønne fra sag til sag samt i forhold til hver enkelt, der skal afgive forklaring, hvad der er mest hensigtsmæssigt.

Vi kan tilslutte os Domstolsstyrelsens bemærkninger om tidsbesparelser. Det forhold, at der sker lydoptagelse medfører heller ikke, at dommeren helt kan undlade at tage noter. De er nødvendige, hvis dommeren senere skal kunne kontrollere en gengivelse. Det er også vigtigt, at det kontorpersonale, der skal skrive en retsbog på grundlag af en lydoptagelse, har træning i at skrive i straffesager, enten på egen hånd i retten eller efter

23 FEB. 2010
23-02-2010

Juridisk Styrelse
Lars Hjortnæs

10 730 1093

diktat. Også derfor kan lydoptagelse ikke helt erstatte de hidtidige måder at protokolere på.

Med venlig hilsen

Janne P. Rasmussen
retsassessor
Formand for Dommerfuldmægtigforeningen
43231514
24235849

Fra: Jean Elisabeth Hørdum [mailto:jee@jm.dk]

Sendt: 21. januar 2010 13:46

Til: kolding@domstol.dk; odense@domstol.dk; viborg@domstol.dk; Praesident@OestreLandsret.dk; sonderborg@domstol.dk; nykobing@domstol.dk; lyngby@domstol.dk; horsens@domstol.dk; holstebro@domstol.dk; herning@domstol.dk; esbjerg@domstol.dk; holbaek@domstol.dk; hjorring@domstol.dk; glostrup@domstol.dk; post@shret.dk; frederiksberg@domstol.dk; svendborg@domstol.dk; roskilde@domstol.dk; randers@domstol.dk; Post@VestreLandsret.dk; aarhus@domstol.dk; aalborg@domstol.dk; naestved@domstol.dk; kobenhavn@domstol.dk; helsingor@domstol.dk; hillerod@domstol.dk; bornholm@domstol.dk

Emne: Anmodning om bidrag til Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1513/2010

Se venligst vedhæftede anmodning.

Med venlig hilsen

JUSTITS

Jean Elisabeth Hørdum
Overassistent

Tlf.: 7226 8503
Mail: jee@jm.dk

Slotsholmsgade 10
1216 København K
7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

**Justitsministeriet
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K.**

Den 12. februar 2010

**Høring over Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1513/2010
om optagelse og protokollering af forklaring i straffesager
Sagsnr. 2010**

Landsklubben har modtaget nævnte betænkning til høring.

For at styrke retssikkerheden og lette arbejdet for dommeren mener vi, at der i straffesager bør deltage en retssekretær i de sager, hvor den enkelte ret eller dommer finder det formålstjenligt.

Ved en rundspørge til samtlige retter har vi fået tilbagemelding om, at det typisk drejer sig om bødesager, færdselssager, tilståelsessager, nævningsager, grundlovssager, arrestantsager, domsmandssager - specielt af flere dages varighed, større straffesager med flere tiltalte og særlovsovertrædelse. For så vidt angår bødesager mener vi, at det vil være hensigtsmæssigt at give § 19-bemyndigelse til retssekretæren til at udføre de sager, hvor der ikke er kommet indsigelse.

Landsklubben er positiv over for alle teknologiske tiltag, der kan sikre, at retternes teknologi kommer på højde med det øvrige samfund og kravene fra retternes brugere. Vi ser al ny teknologi som en mulighed for kvalitetsløft af retternes arbejde.

De besparelser, som man i betænkningen lægger op til, anser vi som fuldstændig urealistiske. For os at se, vil der for dommernes vedkommende blive en forøgelse af arbejdet, blandt andet fordi man ikke længere vil kunne kopiere forklaringer fra retsbogen til dombogen, ligesom dommerne stadig har behov for at skrive notater til brug for votering med domsmænd og til udarbejdelse af mere fyldige præmisser i dommen end tilfældet er nu. Derudover er der i betænkningen lagt op til, at dommeren selv passer teknikken, som i høj grad vil medføre, at man flytter fokus fra retsledelsen til teknikken.

Vi mener, at opgaven med at betjene, herunder indeksere og gemme forklaringerne, samt vedligeholde teknikken bør ligge hos retssekretæren.

Vi kan i øvrigt tiltræde det en dommer har anført på side 147 i betænkningen, hvor dommeren bemærker, at "man betaler meget dyrt med dommertimer hver gang, man sparer en kontortime".

For retssekretæren vil der være et større arbejde med at renskrive efter lydfil eller diktat, når sagerne kæres eller ankes, eller der bliver bedt om en udskrift. Det er selvfølgelig et arbejde, vi gerne vil påtage os, da det samtidig vil være en øvelse i at skrive til retsbogen i øvrige sager. Vi mener ikke, at en sådan opgave kan lægges ud til et vikarbureau, der ikke er omfattet af den samme tavshedspligt, som rettens personale. Der skal fortsat udarbejdes retsbøger i alle sager, uanset om forklaringer optages på lydfil eller dikteres af dommeren.

Det er vigtigt for Landsklubben, at arbejdet som retssekretær fortsat vil blive betragtet som attraktivt med spændende og selvstændige arbejdsopgaver. Det er vigtigt fortsat at kunne rekruttere, fastholde og tiltrække kompetente medarbejdere.

Med ny teknik bør man nøje overveje sikkerheden, herunder med backup, samt at der er kapacitet til at lagre lydfiler og diktat i systemet i en rimelig periode.

De venligste hilsner

HK Landsklubben Danmarks Domstole

Kate Kengen

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

KRONPRINSSESSEGADE
1306 KØBENHAVN K
TEL. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATE: 11 februar 2010
JNR: 04-014802-10-0142
REF: rmm-hfe

frm@jm.dk

Høring over Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1513/2010 om optagelse og protokollering af forklaringer i straffesager

Ved e-mail af 21. januar 2010 har Justitsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte betænkning.

Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Advokatrådet kan tilslutte sig, at nye tekniske hjælpemidler implementeres i retsplejen.

Forslaget om, at der gives mulighed for lyd- og billedoptagelse af forklaringer uden protokollering, giver efter Advokatrådets opfattelse store fordele, uden at retssikkerhedsmæssige hensyn tilsidesættes, hvilket Strafferetsplejeudvalget har været opmærksom på.

Det behov, der kan være for at foretage protokollering i forbindelse med særlige retsmøder, er tilgodeset ved den ordning, der foreslås.

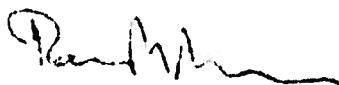
Advokatrådet kan således i det hele tilslutte sig det foreslåede, dog med en bemærkning om, at forsvarerens vejledning til klienten om eventuel anke i visse situationer kan støde på vanskeligheder.

For at kunne give behørig vejledning må dommens præmisser være fyldige og detaljerede. Det er Advokatrådets opfattelse, at det er vigtigt for en forsvarer at vide, hvilke forklaringer eller dele af forklaringer, der har været afgørende for resultatet, og at dette tydeligt fremgår af selve dommen.

Endvidere bør der efter Advokatrådets opfattelse være mulighed for kort tid efter domsafsigelsen at lå udskrift af dommen, således at de skrevne præmisser kan forelægges og drøftes med klienten.

En fuldstændig udskrift af lydoptagelsen bør også kunne rekvireres med kort frist, da forsvareren ofte kan have problemer med at holde kontakten til klienten og derfor måske meget sent i forløbet have brug for et referat af vidneforklaringerne.

Med venlig hilsen

Rasmus Møller Madsen

LANDSFORENINGEN AF
FORSVARSADVOKATER

Jmt. Mdt.
15 FEB. 2010

FORMAND:
HENRIK STAGETORN
ST. STRANDSTRÆDE 21
1255 KØBENHAVN K
TLF. 33 12 46 11
FAX 33 12 84 45
E MAIL: HS@STAGETORN.DK

SEKRETARIAT:
AMAGERTORV 11, 3.
1160 KØBENHAVN K
TLF. 33 15 01 02
GIRO 735 02 01
E MAIL: ER@HOMANNLAW.DK

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Amagertorv 11
12. februar 2010

Vedr.: Sagsnr. 2010-730-1093. Høring over Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1513/2010 om optagelse og protokollering af forklaringer i straffesager.

Justitsministeriet har med skrivelse af den 21. januar 2010 anmodet Landsforeningen om en udtalelse vedrørende ovennævnte høring.

Udkastet har været drøftet ved et bestyrelsesmøde den 2. februar 2010 og senere.

Bestyrelsen er af den opfattelse, at det er uhensigtsmæssigt, at forklaringerne efter forslaget som udgangspunkt ikke gengives i dommen, med mindre retten selv bestemmer det, parterne anmoder herom, dommen ankes, eller et spørgsmål indbringes for højere ret, eller der gives aktindsigt efter retsplejelovens § 41.

Specielt er bestyrelsen af den opfattelse, at forklaringerne bør gengives udførligt i dommens sagsfremstilling, særligt med fremhævelse af centrale momenter i de forklaringer, der tillægges afgørende vægt ved dommen. En dom bør kunne stå alene, i særdeleshed hvis der ikke er en medfølgende retsbog.

Det er ligeledes bestyrelsens opfattelse, at udførlige protokollater vil være af væsentlig betydning i sager om varetægtsfængsling eller efterforskningsforhør, således som det også fremgår af betænkningen side 75.

Selv om domstolene bør følge med i den tekniske udvikling, er en afvikling af en hovedforhandling, hvor der ikke udarbejdes retsbog, men hvor der alene sker en lydoptagelse af forklaringerne, ikke uden betænkeligheder. Er der vidneførsel med flere vidner, tvinges både parter, dommer og domsmænd til at foretage egne notater om de enkelte forklaringer. At opfattelsen kan falde forskelligt ud, ved man fra sager i dag, hvor der foretages protokollering, og hvor det ikke sjældent sker, at enten den afhørte gør indsigelser, eller parterne beder om at få tilført tilføjelser til protokollatet, fordi ikke

alt væsentligt kom med, se i denne forbindelse den i betænkningen indeholdte evaluering, særligt side 137 f.

Bestyrelsen bemærker i denne forbindelse, at der umiddelbart efter, at en sag er anket, bør udleveres lydoptagelse sammen med retsbogen og ikke på et senere tidspunkt eksempelvis sammen med ekstrakten. Dels af hensyn til ankeovervejelser, hvis sagen overgår til en anden advokat, dels fordi der tilsyneladende kan være problemer med lydoptagelserne, jfr. evalueringen side 157.

Evalueringen af forsøgsordningen synes at have været koncentreret om erfaringer i byretten, men det er jo typisk i anken, at problemerne viser sig.

Der burde efter bestyrelsens opfattelse have været udarbejdet en særskilt evaluering af ankesager, med lydoptagelser fra byretten, før en så vidtgående reform blev gennemført.

På bestyrelsens vegne

Elsebeth Rasmussen

INSTITUT FOR
MENNESKERETTIGHED

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Strafferetskontoret

e-mails til frm@jm.dk

STRANDGADE 56
DK-1401 KØBENHAVN K
TEL. +45 32 69 88 88
FAX +45 32 69 88 00
CENTER@HUMANRIGHTS.DK
WWW.MENNESKERET.DK
WWW.HUMANRIGHTS.DK

DATO 17/2/2010
J.NR. 540.10/22450

**Høring over Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1513/2010 om optagelse og
protokollering af forklaringer i straffesager**

Ved e-mail af 5. januar 2010 har Institut for Menneskerettigheder fra Justitsministeriet modtaget ovennævnte betænkning om optagelse og protokollering af forklaringer i straffesager.

Instituttet har ikke bemærkninger af menneskeretlig karakter til betænkningen.

Der henvises til sagsnr.: 2010-730-1093 / høring 1513/2010.

Med venlig hilsen

Jonas Christoffersen
Direktør

11 feb 10

Justitsministeriet
Lovafdelingen

Mail: frm@jm.dk.

Høringsvar fra Dansk Journalistforbund

vedrørende

Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1513/2010 om optagelse og protokollering af forklaringer i straffesager.

Dansk Journalistforbund, DJ, har over 14.500 medlemmer og er landets vigtigste forbund for journalister og andre mediefolk. Det er en af DJs centrale opgaver at værne om og forbedre pressens adgang til at indsamle informationer.

Lovgivning om pressens adgang til udskrift af retsbøger, domsbøger, retsli-ster og som i dette tilfælde forklaringer i straffesager har derfor overordentligt stor betydning for forbundets medlemmer og pressens rolle som formidler af retssager til offentligheden.

Justitsministeriets strafferetsplejeudvalg har i betænkning 1513/2010 frem-lagt et forslag til revision af retsplejelovens regler om registrering af forklaringer i straffesager.

Overordnet set er det positivt at der er lagt op til en modernisering af reglerne om protokollering af indenretlige forklaringer i straffesager baseret på anvendelse af digital teknologi.

Formålet er at opnå væsentlige forbedringer med hensyn til vilkårene for retsledelse og med hensyn til retsmødets naturlige forløb, samt en betydelig lettelse af processen og arbejdet med efterbehandlingen af retsbøger mv. i de tilfælde hvor der ikke er behov for skriftlig gengivelse af forklaringen.

Generelt er det dog betænkeligt, set fra DJs side, at dommenes beskrevne indhold kan få et så sparsomt indhold, at gennemgang f.eks. i pressebakken hos den enkelte domstol bliver udhulet.

Dansk Journalistforbund
medier & kommunikation

The Danish Union of Journalists

Søstrelle Strand 16
1202 København K
Danmark

+45 3342 8000
dj@journalistforbundet.dk
journalistforbundet.dk

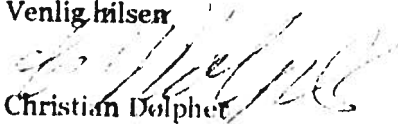
Det må forventes, at den udeladte protokollering af forklaringer medfører, at en dom bliver hurtigere skrevet og afsagt, hvilket er positivt. DJ frygter dog på pressens vegne, at denne tidsmæssige forbedring opvejes af, at pressen fremover via aktindsigt i lydoptagelserne skal have adgangen ved gennemlytning eller ved udskrift (anmodning). Det kan frygtes at dette vil tage længere tid end i dag.

DJ skal på den baggrund på det kraftigste opfordre til at det sikres, at adgangen for pressen til gennemlytning og afskrift sker således, at pressen og offentligheden også oplever indførelsen af moderniseringen som en forbedring.

I øvrigt finder DJ det som værende et negativt skridt, at pressen skal betale for udskrift af en lydoptagelse.

DJ finder det beklageligt, at udvalget ikke har haft mulighed for at behandle spørgsmålet om journalisters adgang til at foretage lydoptagelse af forklaringer og støtter derfor fuldt ud op om udvalgets udtalelse om, at dette spørgsmål bør overvejes yderligere således, at der tages stilling til dette på et fuldt oplyst grundlag. Dette bør ske hurtigst muligt.

Venlig hilsen

Christian Dolphet
Juridisk konsulent

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

12. februar 2010

Høringssvar vedrørende optagelse og protokollering af forklaringer i straffesager

Danske Mediers Forum har med tak modtaget Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1513/2010 om optagelse og protokollering af forklaringer i straffesager i høring.

Et presserende behov for nye regler om lyd- og billedoptagelser – også for medierne

I dagens mediebillede er optagelse og transmission af billeder og lyd en væsentlig og integreret del af den information, som medierne formidler til offentligheden. Danske Mediers Forum finder af samme grund, at behovet for en revision af regelsættet for lyd- og billedoptagelser er påtrængende ikke mindst i forhold til mediernes muligheder for at optage lyd og billeder fra retslokalerne.

At spørgsmålet om at udvide mulighederne for at foretage lyd- og billedoptagelser i retslokalerne er et presserende punkt i drøftelserne om en nutidig retspleje, afspejles bl.a. af overvejelserne i de senere års udredninger og betænkninger. Et enigt udvalg i betænkningen vedrørende samarbejdet mellem retterne og pressen (nr. 1330/1997) anbefalede således i 1997 Justitsministeriet at nedsætte et udvalg med den opgave at vurdere og overveje ændringerne i regelsættet for lyd- og billedoptagelser, når de foreslåede regler havde bestået i nogle år. I Retsplejerådets betænkninger nr. 1401/2001 og nr. 1427/2003 om reform af den civile retspleje drøftes spørgsmålet om journalisters anvendelse af referatbåndoptager til at optage forklaringer i retssager ligeledes. Retsplejerådet tog dog ikke endelig stilling hertil, men anbefalede, at spørgsmålet blev behandlet på et senere tidspunkt, herunder når de konkrete erfaringer med forsøget med optagelse af billede og lyd i retslokalerne var indhøstet.

Uagtet at det kommissorium, som Justitsministeriet formulerede til Strafferetsplejeudvalget 30. april 2004, ikke kan anses som en efterlevelse af den anbefaling, som udvalget vedrørende samarbejdet mellem retterne og pressen afgav i 1997, finder medierne det indledningsvis positivt, at Strafferetsplejeudvalget fik til opgave at overveje en revision af reglerne om optagelse og protokollering af forklaringer i straffesager, der indholdsmæssigt har flere berøringsflader med de overvejelser og spørgsmål, som fremgår af de ovennævnte betænkninger.

Da de tids- og erfaringsmæssige forudsætninger for at foretage en gennemgribende revision af regelsættet for lyd- og billedoptagelser i høj grad må siges at være til stede, er det med stor beklagelse, at Danske Mediers Forum må konstatere, at Strafferetsplejeudvalget af tidsmæssige årsager, bl.a. som følge af konkrete anmodninger om at fremskynde afgivelsen af betænkningen, ikke har set sig i stand til at behandle spørgsmålet om mediernes muligheder for at optage forklaringer i straffesager. Et spørgsmål som må betragtes som et naturligt og meget vigtigt led i drøftelserne om revidering af regelsættet om optagelse af forklaringer i straffesager. Danske Mediers Forum finder det af samme grund forstemmende, at et vigtigt udredningsarbejde afkortes på grund af udefrakommende pres og utålmodighed, i stedet for at sørge for en gennemgribende behandling af hele regelsættet, herunder inddragelse af de professionelle aktører, der har en væsentlig interesse i at kunne opnå indsigt i retsplejen.

Danske Mediers Forum skal derfor stærkt opfordre til, at behandlingen af dette spørgsmål sker snarest og senest i forbindelse med Justitsministeriets overvejelser og udarbejdelse af et kommende lovforslag om protokollering og optagelser af forklaringer i straffesager. Behovet for en revidering af regelsættet om lyd- og billedoptagelser er nemlig ikke blevet mindre med Strafferetsplejeudvalgets lovudkast, idet mediernes adgang til de for offentligheden vigtige forklaringer ikke ses at være behørigt sikret i lovudkastets bestemmelser. Dette kan medføre en svækkelse af mediernes muligheder for at levere en fyldestgørende og retssikkerhedsmæssig betryggende formidling af retspraksis til offentligheden, der er meget u hensigtsmæssig og næppe ønsket.

En præcisering af de ovennævnte forbehold vil fremgå særskilt i forbindelse med den følgende gennemgang af de enkelte bestemmelser i Strafferetsplejeudvalgets lovudkast, der har betydning for mediernes og offentlighedens adgang til indsigt i retsplejen.

§§ 711-712 - Reglerne om lydoptagelser af forklaringer tilgodeser ikke mediernes behov for indsigt

Med Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1513/2010 foreslås indført et hovedprincip om, at forklaringer afgivet under retsmøder i straffesager skal optages digitalt, jf. lovudkastets § 712, stk. 1.

Forslagets intentioner om at modernisere reglerne om protokollering af indenretlige forklaringer i straffesager baseret på anvendelsen af digital lydoptagelse er som udgangspunkt prisværdige, idet der herved sikres en klar og entydig metode til at registrere forklaringerne, der er i tråd med den elektroniske udvikling i samfundet.

Danske Mediers Forum kan imidlertid ikke støtte den nærmere udformning af ordningen, således som den udmøntes i lovudkastets §§ 711-713, idet bestemmelserne i den grad vanskeliggør mediernes arbejdsvilkår ved ikke at sikre mediernes retsreportere den fornødne indsigt i forklaringer afgivet under straffesager.

Problemet i relation til den indsigt, som medierne reelt kan få i forhold til de afgivne forklaringer udspringer af lovudkastets § 711, stk. 1, hvor foretagelsen af digitale lydoptagelser medfører en tilsvarende fravigelse af protokolleringsbestemmelsen i lovudkastets § 710, stk. 1, der ellers sikrer den fornødne gengivelse af det væsentlige indhold af forklaringer, der afgives for en ret. I de tilfælde hvor der sker lydoptagelse af forklaringer, vil indholdet af forklaringerne således som udgangspunkt ikke skulle optages i retsbogen, og forklaringerne vil ligeledes ikke skulle gengives i dommen, jf. lovudkastets § 218 a, stk. 4.

Har medierne af forskellige årsager ikke været til stede under selve optagelsen af forklaringen i retslokalet, eller ønsker medierne til brug for det redaktionelle arbejde at se en skriftlig gengivelse af forklaringerne for at sikre en korrekt omtale af eller forståelse for dommens præmisser, vil medierne ikke længere have mulighed for at få indsigt i forklaringerne ved at søge om aktindsigt i retsbogen, idet denne på grund af fravigelsen af protokolleringsbestemmelsen i lovudkastets § 710, stk. 1, ikke vil indeholde en gengivelse af de pågældende forklaringer.

Udgangspunktet om manglende optagelse af forklaringerne i retsbogen fraviges ganske vist i fire tilfælde, nemlig 1) hvis retten bestemmer det, 2) hvis sigtede, tiltalte, forsvareren eller anklagemyndigheden anmoder om det, 3) hvis dommen ankes, eller et spørgsmål i sagen indbringes for højere ret, eller 4) hvis der gives aktindsigt i medfør af retsplejelovens § 41 d (om retlig interesse). Er et af disse kriterier opfyldt, vil forklaringen undtagelsesvist være optaget i retsbogen og vil herefter være tilgængelige for de, der efterfølgende måtte søge om aktindsigt i retsbogen eller dommen, jf. § 711, stk. 2. Medierne samt offentligheden vil herefter være berettiget til at få aktindsigt i

de skriftlige gengivelser af forklaringerne, men igen kun i det omfang, forklaringerne allerede er optaget i retsbogen og/eller som bilag til dommen.

I modsat fald er medierne og derved offentligheden afhængig af, at retten bestemmer, at adgang til lydoptagelserne eller afskrift heraf kan gives i henhold til lovudkastets § 713, stk. 2 og 3.

Danske Mediers Forum er i den forbindelse opmærksom på, at begrundelsen for at undlade henholdsvis protokollering af forklaringerne i retsbogen og en gengivelse af de afgivne forklaringer i den endelige dom er et ønske om at lette retternes arbejde og derved de ressourcemæssige omkostninger, der kan være forbundet med at indføre nye tiltag indenfor retsplejen. Indsigt i og forståelse af den offentlige retspleje er imidlertid af afgørende betydning for et velfungerende retssamfund, og tiltag, der alene er begrundet i ressourcemæssige hensyn, bør ikke gennemføres på bekostning af en åben retspleje, hvor offentligheden kan få adgang til de forklaringer, der kan have været udslagsgivende for sagens afgørelse.

I forbindelse med forslaget om at undlade en gengivelse af forklaringerne i dommen har sammen slutningen bemærket, at Strafferetsplejeudvalget tilråder retten at sørge for, at dommens præmisser indeholder en helt kortfattet gengivelse af de forklaringer, som har haft betydning for rettens afgørelse. En sådan anbefaling er naturligvis prisværdig men ikke tilstrækkelig til at sikre den nødvendige indsigt i og forståelse for rettens afgørelser, som af retssikkerhedsmæssige grunde må kræves.

§ 713, stk. 2 og 3 - Mediernes adgang til lydoptagelser af forklaringer

I de tilfælde hvor retten har foranstaltet en lydoptagelse af en forklaring i en straffesag, og der derfor som hovedregel ikke vil være mulighed for at opnå aktindsigt i en skriftlig gengivelse heraf i medfør af § 711, stk. 1, vil redaktionelle medarbejdere omfattet af retsplejelovens § 41 f kunne søge om tilladelse til at høre lydoptagelsen hos retten i henhold til § 713, stk. 2. Retten kan ligeledes tillade de pågældende medierepræsentanter - mod betaling - at få en afskrift af selvsamme lydoptagelse af en forklaring til brug for journalistisk eller redaktionelt arbejde.

Bestemmelserne forsøger herved at opveje den begrænsning af mediernes aktindsigt, som fravigelsen af protokolleringsbestemmelsen medfører. Denne mulighed for aktindsigt, der således tilbydes medierne via § 713 er imidlertid ikke ubetinget og kan afvises såfremt retten finder det "betænkeligt" at imødekomme mediernes anmodninger herom. I og med at der er tale om et skøn, som ifølge forslaget vil bero på en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, er det svært at vurdere omfanget af dette skøn og den reelle betydning for mediernes muligheder for indsigt i forklaringerne.

Bestemmelserne giver af samme grund anledning til bekymring - ikke mindst, da det må anses for meget problematisk, at man fjerner forpligtelsen til at foretage protokollering af forklaringerne i retsbogen samt i dommen under henvisning til de foretagne lydoptagelser og samtidig begrænser mediernes adgang til at høre lydoptagelserne samt få en skriftlig gengivelse heraf. Dertil kommer kravet om, at en tilvejebringelse af en afskrift betinges af betaling af en afgift, hvis størrelse og berettigelse findes uklare.

I betragtning af at medierne i dag har adgang til en gengivelse af de skriftlige forklaringer i medfør af § 41 f og § 218 a, stk. 1, er det meget svært at se, hvordan lovudkastets bestemmelser, der - alt andet lige - forringer mediernes retsstilling, reelt skal sikre medierne den fornødne indsigt i retsplejen.

Indtil en behørig drøftelse og løsning af mediernes behov for aktindsigt tilvejebringes, finder Danske Mediers Forum det af samme grund essentielt, at retten til indsigt, som den kommer til udtryk i den nuværende § 33 a, stk. 5, fastholdes, således at offentlighedens krav på en fyldestgørende retsreportage kan efterleves i og med, at anmodninger om aktindsigt i medfør af § 41 b (enhver) og ikke § 41 d (retlig interesse) bliver udslagsgivende for, hvorvidt der alligevel skal optages en skriftlig gengivelse af forklaringerne i retsbogen og som bilag til dommen.

Mediernes adgang til selv at foretage lydoptagelser

Danske Mediers Forum skal afslutningsvis tilslutte sig Strafferetsplejeudvalgets overvejelser om det betemlige i, at mulighederne for at indføre regler, der tillader medierne at optage forklaringer i straffesager, bør undersøges nærmere, og at dette bør ske med inddragelse af repræsentanter for medierne omfattet af medieansvarsloven.

Danske Mediers Forum stiller sig således gerne til rådighed med henblik på en drøftelse af en revision af regelsættet om lyd- og billedoptagelse i retslokalerne. Da Strafferetsplejeudvalgets lovudkast også giver retterne mulighed for at optage billeder, bør dette aspekt også inddrages i en drøftelse på lige fod med mediernes muligheder for at bruge referatbåndoptageren og andre elektroniske redskaber, der i dag bruges til lydoptagelser. Medierne skal i den forbindelse i øvrigt henvise til de velfungerende regler for brug af mobiltelefoner og andet elektronisk udstyr i retslokalerne, hvor medierne på lige fod med de øvrige professionelle brugere, anvender mobiltelefonen samt andet elektronisk udstyr med behørig respekt for rettens ledelse og sagens afvikling i god ro og orden.

Danske Mediers Forum beder venligst om ministeriets kommentarer hertil og står naturligvis til rådighed, såfremt ovenstående bemærkninger i øvrigt ønskes uddybet. Henvendelse herom kan rettes til seniorkonsulent, cand. jur. Christina Moshøj på tlf. 33 97 40 00 eller e-mail cm@danskedagblade.dk.

Med venlig hilsen

Danske Mediers Forum

Ebbe Dal
Adm. direktør, DDF

Christian Kierkegaard
Direktør, Danske Specialmedier

Stine Maria Tolstrup Christensen

Fra: Janne P. Rasmussen [JAPR@domstol.dk]

Sendt: 18. marts 2010 14:07

Til: Niels Juhl

Emne: SV: Haster - Høring over forslag til ændring af retsplejelovens § 5, stk. 2, om antallet af faste dommere i landsretterne - frist den 18. marts 2010

Att. Niels Juhl

Dommerfuldmægtigforeningen har ingen bemærkninger til forslaget.

mvh

Janne P. Rasmussen

retsassessor

Formand for Dommerfuldmægtigforeningen

43231514

24235849

Fra: Niels Juhl

Sendt: 16. marts 2010 08:44

Til: Kate Kengen; Else Dankau; Jørgen Lougart; Janne P. Rasmussen; Henrik Rothe; Bjarne Christensen; Bent Carlsen; Sørup Hansen; Niels Otto Jensen; Christian Lundblad; Hardy Brunsgaard Pedersen; Helle Bertung; Henrik S. Stamp; Otto Bisgaard; Per Holkmann Olsen; Margit Østergaard Laub; Vagn Kastbjerg; Bodil Ruberg; Karen Thegen; Henrik Agersnap; Bjarne Pedersen; Henrik Linde; Alex Elisiussen; Anette Rahr Codam; Niels Waage; Lisbeth Larsen; Bjarne Bjørnskov Jensen; Birgitte Holmberg Pedersen; Flemming Schønnemann; Torben Goldin; Søren Axelsen; Henrik Engell Rhod

Cc: Adam Wolf; Klaus Rugaard; Helle Meyland

Emne: Haster - Høring over forslag til ændring af retsplejelovens § 5, stk. 2, om antallet af faste dommere i landsretterne - frist den 18. marts 2010

Kære alle

Domstolsstyrelsens bestyrelse har tiltrådt, at Domstolsstyrelsen efter aftale med landsretspræsidenterne anbefaler Justitsministeriet at foretage en endelig reformbetinget justering af antallet af faste landsdommere i retsplejeloven. Justeringen medfører, at der sker en reduktion med 2 faste dommerstillinger i Østre Landsret, således at Østre Landsret fremover består af i alt 57 landsdommere (en præsident og 56 andre landsdommere), og at der sker en reduktion med 2 faste dommerstillinger i Vestre Landsret, således at Vestre Landsret fremover består af i alt 37 landsdommere (en præsident og 36 andre dommere.)

Med andre ord vil Domstolsstyrelsen anbefale Justitsministeriet, at der foretages en ændring af retsplejelovens § 5, stk. 2, om antallet af faste dommere i landsretterne, således at det dér fremover er fastsat, at der er 57 landsdommere i Østre Landsret og 37 landsdommere i Vestre Landsret.

Domstolsstyrelsen skal anmode om jeres eventuelle bemærkninger til denne ændring af retsplejeloven senest torsdag den 18. marts 2010.

Den meget korte frist skyldes, at forslaget skal indeholdes i et andet lovforslag, som justitsministeren forventes at fremsætte for Folketinget i løbet af marts 2010.

Med venlig hilsen

Niels Juhl

Souschef

Direkte + 45 33 92 95 83

Mobil: + 45 41 23 17 20

23-03-2010